

GORI SRCA

VJERSKI LIST

Godina II — Broj 15

IZDAJE ISTARSKO KNIJEVNO DRUŠTVO SV. CIRILA I METODA — IZLAZI SVAKI DRUGI UTORAK

RIVIJA, 29. SRPNJA 1947.

Poštarska plaća u gotovini

Cijene za pojedini broj 8 hra,
u Jugoslaviji 2— dinara.

Prijevoz po svaki mjesec 12
hra; u Jugoslaviji 5— dinara.
Oglaši stote 10 hra za svaki
mam visine u Hrini 1. stupca.

Kršćanski optimizam

Ima ljudi, koji zbog svojih svagdanjih životnih poteškoća zapadaju u pesimizam — u očaj, žalost i strah pred budućnošću. Takvo dužno stanje nije u skladu s evanđeoskim naukom. Isus je pokarao svoje apostole, kad su se bojali, da će se utopiti. Doviknuo im je: »Što ste tako strašljivi? Zar još uvijek nemate vjere?« (Marko 4, 40). Isus je svoje slušatelje često odvraćao od crnih misli i velikih briga govoreci im, kako Otac nebeski hrani ptice u zraku i dijeva ljljane na polju, a kamoli neće nijih! »Tražite najprije kraljevstvo Božje i pravdu njegovu, i ovo će vam se sve dobiti!« (Mat. 6, 33). Riječ »tražite« upućuje nas, da moramo prije svega vršiti volju Božiju i posvećivati se. A Bog hoće da razum, volju i tjelesne sile upotrebljavamo također za svoj tjelesni život. Moramo dakle najprije vršiti svoje dužnosti, a onda pouzdati se u pomoć Božiju.

Kršćanstvo je vjera, koja nas potiče na rad i na optimizam.

Na jedno i drugo potaknuo nas je nedavno također sv. Otac Papa. Na dan sv. Eugena (dne 2. lipnja) čestitali su mu kardinali na imenadanu, a on se je u odgovoru osvrnuo na teške prilike današnjega vremena, ali je također izrazio nadu u bolju budućnost. Pozvao je vode naroda, da usprkos poteškoćama i razočaranju u svjetskim prilikama uspostave među sobom normalne odnosa. Mlade supruge je potaknuo, da se pouzdaju u pomoć Božiju te ne dozvolje, da im obiteljske poteškoće uniše volju i veselje za mnogobrojnu obitelj. Osim toga, naglasio je av. Otac, da budućnost pripada onima, koji nijesu izgubili pouzdanje.

Dakle, ne pesimizam, nego rad i pouzdanje preporučuje nam kršćanstvo u svagdašnjem životu.

Biskup Mahnić i glagolica

Ovih dana došla nam je u ruke knjiga »Biskup Mahnić«. Napisao ju je fra Ignacij Radić, koji je bio prijatelj i ispozvanič biskupa Mahnića. Tiskana je u Slav. Podze — naknadom »Dobre Stampa« s r. o. — već god 1940., ali razasljana u svijet, koliko je nama poznato, tek ovih dana. U toj je knjizi iznauen prikazan sav javni rad krčkog biskupa Mahnića.

Jedno poglavje napisano je u tež knjizi pod naslovom »U središtu borbe za glagoljicu« (str. 129). Tu se prije svega spominje, kako je nekada kolao gins, da je austromurski diplomačija maknula dr. Mahnića u Gorice, da ugnisi katolički pokret kod Slovenaca i da preko novog biskupa u crkvenim obredima ukine staroslovenski jezik u krčkoj biskupiji. Ali već prigodom svog dolaska u Krk rečao je biskup Mahnić, kad mu je krčko svećenstvo darovalo glagoljici misal, da će on pitanje glagolice u krčkoj biskupiji marljivo proučiti i — koliko do njega stoji — pravedno rješiti. »Tako jesi — nastavlja se u spomenutoj poglaviji — »odgovorio i trčanskom namjesniku Berniu Rinaldiniju, koji je godine kasnije došao u Krk, da ga podseti radi uklanjanja glagolice. Mahnić mu nije ništa odgovorio, ali kad je isti namjesnik po nareci austrijske vlade s istom porukom opet došao u Krk, biskup mu reče: »Još nijesam dospio, Ekscelenčijo, da pitanje glagoljice proučavam, ali već van suda otvoreno kažem da pitanje glagoljice temeljito proučavam te ako pronađem, da ona zakonito postoji, ne samo da je neću ukinuti, nego ţu je svom dušom braniti. Kad to će trčanski namjesnik, pokupi li neki nikad više ne dođe u Krk.«

Mahnić je pitanje glagoljice sam osobno temeljito proučio. To je inače krčko pitanje sam svestrano proučavalo pa je i izrečeno svećenik preducu, kraj je pitanje glagoljice u krčkoj biskupiji sa vjećke spasio.

U aktima I. krčke snede biskup autokratorički konstatira, da »glagolica u crkvenim činima, a krčkoj i u joj pridruženim biskupijama raješkoj i osor-

skoj, već negdje od dobe svete braće Cirila i Metoda, svakako od XII. stoljeća, postoji i rabi se. Samo poradi ponajmanje liturgijskih knjiga — zadnji je staroslovenski misal izdan godine 1741., brevis 1791., ritual 1640. — dogodilo se, da se negdje mjesto staroslovenskog jezika u liturgiji uveo latinski, a pogredjivo, pogotovo u seoskim župama i živi hrvatski jezik osobito u onim dijelovima mije, koje je narod pjevac, dok je svećenik tih motivi izgovarao latinski.

»Takvu je zlouporeba — nastavlja biskup — ukloni kapitularni vikar dr. Fran Volarčić (30. IX. 1893.), sabranivši uporabu tako zvanog »fetava« i mišljenja živog jezika u obredima svete mise te se u svim glagolskim župama u biskupiji naredio, da nabave onda izdani Parifici misal I da svih svećenici nauče glagoljicu.

Na temelju toga konstatira biskup ovu: »U svim je crkvama krčke biskupije uvedena čista rimска liturgija i to u latinskom ili staroslovenskom jeziku; liturgijske slavenke knjige nijee druge no prevedi knjiga rimsko-latinske. Onda doslovno nastavlja: »Da se uklone u svetim obredima gore spomenute zlorobe — neke svojevoljne promjene i mijenjanje jezika — oslovnjuju na stari običaj, koji u ovoj biskupiji vlasti i na dozvole peinake, usvajajući odredbe sv. Zbora od 6. VIII. 1898. i 1900., predloživši prije Svetoj Stolici sve o liturgijskom jeziku, zapovijedano i odredjeno: ovo: a) u ovoj našoj biskupiji, kako sada postoji, običaju su kao liturgijski jezik latinski i staroslovenski s rimskim obredom, b) da se u buduću ukloni svaka sumnja, koje crkve uživaju povlasticu staroslovenskog jezika, sastavili smo popis crkava, koji pošta ovime proglašujemo.« Sad navodi se župu redom u biskupiji osim župu u Krku, Osoru, Cresu, Velom Lošinju i Rabu, koje imaju pravo na staroslovenski jezik u liturgiji (L. Slip. 40—48). Time je pitanje glagoljice u krčkoj biskupiji juridički i definitivno rješeno.

Za provedbu te odredbe naredio je: »Svi svećenici u biskupiji moraju sa-

zvencu posnavati jedan i drugi liturgijski jezik, da usmognu u jednom i drugom jeziku svetu misi prikazivati. Nije jedan mladić neće biti pripušten na svete redove, niti će biti pridružen dijecešanom kleru, ako ne položi ispit je jednoga u drugoga jeziku. U tu je svrhu ordinarij posebno imjalat.«

Na krčkoj biskupiji je Mahnić

(II. Trostine). Borba se razvila do paroksizma. Rani nalozi šutnju jednoj i drugoj strani. Mahnić se odmah pokor, ali ne htjede do druga stranu. Mahnić ne potuži na Rim, ali zaključi sinodu još ne biju odoreni. Tek na papinsu intervenciju kongregacija odobri sinodu, ali ipak vanjski upliv zaprijeti da se objava odobrenje proglaši. Tako neponoviti ali u stvari dobro upućeni pisac.

Jedan drugi Mahnićev survenirnik i tijesni surudnik piše: »Deputacija bi se tužbenu dolasila u Mletke patrijarhi Josipu Sarto, koji je pošao papa Piju XI. Sekretar je na kongregaciju bio Franc, koji kao da nije dobro poznavao intencije prijatelja glagoljice Lava XIII., koji je Mahnić, kako je sam priznao, ovakvo govorio: »Nek se prodiri uporabu glagoljice, neć se ne suzvije. I kad tada su tužbe učestale, na koje je valjno odgovarati i braniti Mahnićev postupak. Tek iz godine 1907. te su tužbe prestale.«

U ono se doba prenosevi vijet, da je biskup Svetog Stolice stavlja na raspolažanje svoju biskupiju. Mahnić nije to tome govorio. Činjenica jest, da je končano pobijedila glagoljica, koja je imala tako određenu braniteljicu i on je Mahnić u najdovednijim časovima krčkog biskupija, kao i cijelom hrvatskom narodu spasao onu starodrevnu povlasticu.

Prijevodjeno je pisan pokojni kotorčki biskup Frano Urcelin: kad su se hrvatski biskupi god. 1906. na poziv Svetog Stolice nastali u Rimu da vježbaju o glagoljici, biskup se Mahnić tako ranice za glagoljicu, da su prijatelji ukrinjali ostali napravočnuti. I doista je radi glagoljice krčki biskup veoma mnogo trošio, kasno tako drugi. Za glagoljicu je bilo upravo privredno, da ju je branio i obranio i muž kadav je bio Mahnić.

Medjunarodni kongres za majke

odrađao se je u Parizu od 26. travnja do 2. svibnja. Na kongresu su došle žene iz cijelog svijeta. Glavni predmet raspravljanja bio je: »Majka kao radnica za ljudske napredak.« Kongres su sazvale francuske žene organizirane u »Union Féminine Civique et Sociale« (Zenski građanski i društveni savez). Ta organizacija broji oko 75.000 žena. Članica su u njoj uključene i žene drugih vježbovnih pokreća. Francuska je vlast poduprla kongres i suradila na njemu. Među govornicima bili su i zastupnici raznih ministarstava. Učesnice kongresa bile su službeno sveštano primljene u ministarstvu vanjskih poslova i u gradskoj vijećnici. Na kongresu su govorile oče-

nice iz Kine, Madagaskara, Kanade, Argentine i t. d. I Cehoslovačka je poslala službenu delegaciju. Papa je blagoslovio kongres, a papinski nuncij u Parizu, nadbiskup Roncalli, prisustvovao je jednoj sjednici.

Na kongresu se je raspravljalo i o racionalizaciji kućnog rada, i to tako, da se kućanstvo tehnički usavrši. Tražilo se je, da gospodarski stručnjaci i socijalci suraduju k dr. proučavanju odnosa između kućnog i općenitog gospodarstva i o određenosti proizvodnje dobara i njihove potrošnje. U svakoj zemlji, naglasilo se je, more biti zaučinjak oca obitelji tolik, da obitelj može pristojno živjeti, pa da majka ne bude prisiljena zatrudavati radi nedostatnog zaučinjaka oca obitelji.

Kako i kada su nastali pavlini?

U 13. stoljeću postojjeće su tu i tamnostranske razne skupine pustinjaka. Živjeli su u samoći, i te veoma strogo. Neki Eusebije su Strigonija (njemački Gram, madžarski Esztergom u Madžarskoj) bio je vremeljitelj ili bar glavni pokreća kongregacije, koja je izabrala sv. Pavla pustinjaka za svog uzor i svega zaštitnika. God. 1284. napisao je Pavao, biskup vesprimski (u Madžarskoj) za tu kongregaciju pravila. Već onda imala je kongregacija ime: red sv. Pavla pustinjaka. God. 1800. izabrali su redovnici za svoga generala o. Lovrinca u Strigoniju. Taj se je izuzeo, da papa

odobri novi red, a doista je Klement V. poslao god. 1308. u Madžarsku kardinala Gentila kao svog poslanika (legatu). Kardinal Gentile potvrdio je red u ime pape, dozvolio je, da se redovnici drže pravila sv. Augustina, da si nastave novu pravila te da se sastaju na svojim sastancima (generalnim kapitulima). Papa Ivan XXIII. ponovno je odobrio taj red te mu je podijelio mnoge privilegije. U svom grbu imao je red slike sv. Pavla pustinjaka. Red se je raširio po cijeloj Evropi, a naročito u kraljevini Ugarskoj, gdje je imao oko 70 samostana.

ŽIVOT S CRKVOM

DESETA NEDJELJA PO DUHOVIMA
(Dne 13. kolovoza)

Sv. misa počinje riječima: »Kad sam vaspio kašu Gospodinu, uslijeo je glos moj i oslobođio me od onih, koji mi se približavaju i ponizio ih je onaj, koji je prije vječkova i ostaje u vijeku; Gospodin preputi briže svoje i on će te obraniti. Ustoliči Božje, molitvu moju, i ne prezri prošnje moje, paži na me i saslušaj me.«

U poslanici (Korintanima) govori sv. Pavao, da nitko, tko je su Sv. Duh, ne kaže proti Isusu pogrdne riječi. Nitko ne može dostojno kazati »Gospodinu Isuse, ako ne kaže to sa postovanjem u milosti Božjoj t. j. i su Sv. Duh. Sv. Duh koristi duhovnu svakomu, koji ga primi, iako su nekoj (u prvo doba kršćanstva) dobili od njezina još posebni dar kao na pr. mudrost, znanje, dar liječe, da čine čudesna, da prorokuju, da znadu razne jezike i t. d.

U evandjelju (po Luki 13. 9.-14.) pripovijeda nam Isus prispodobu o oholom farizeju i poniznom cariniku. Farizej je u hramu molio tako, da je hvalio samoga sebe. Zahvaljavao je Bogu, da nije kao drugi ljudi razbojnici, nepravendici, preljužnici i t. d. Medutim se je carinik, koji je pobirao carinu (daciut) pa je u tom bio često prestrog, tako da su ga vili zvali grešnikom, držao izdaleku te se je ponizno udarao u prsa govoreci: »Bože, budi milostiv meni grešniku! — Koga je od njih Bog volio? Isus je rekao: »Kažeš vam, da se ovaj (carinik) vratio opravdan svogu kušu, ne onaj (farizej).« Bog voli ponizne i raskajane, a oholice mu se ne mila.

JEDANAESTA NEDJELJA PO DUHOVIMA

(Dne 10. kolovoza)

Sv. misa počinje ovim riječima: »Bog je u svetom stani svatog: Bog daje i zapuštenima naselje, on će dati krepast i jakost puku svojemu. Nek ustane Bog i nek se razas, a nepristatelji njegovi i neka pobegnu od tih njegovih, koji mruže na njega.«

U poslanici spominje sv. Pavao evandjelje, koje je propovijedao ljudima u Korintu (Korintanima u Grčkoj), koje će ih spasiti, ake nijesu uzlazilj vjerovali t. j. ako su po vjetri živjeli. On im je propovijedao Krista, njegovog smrti i uskrsnuće. Kaže, da je oko 500 učenika vidjelo Isusa, nakon što je uskrsnuo, a mnogi su od tih bili onda, kad je sv. Pavao propovijedao, još živi. I njemu samom se je pozrak Isus poslje svog uskrsnuća, premda on — kako nam kaže — nije bio toga dostopan, jer je nekada (prije svoga obraćanja) proučio kršćane. Sv. Pavao je bio znamenit apostol, ali on ponizno priznaje, da je postao to, što je, Božjom milostu. Ta Božja milost, kako sam kaže, nije bila u njemu, bila plođade.

Odinje poslanice čita misnik ove riječi: »U Božju se uzda srce moje i pomože mi; i procijeta tijelo moje i od volje svoje slavit će ga. K Tebi,

KSAVER MEŠKO:

Hodočašće na Goru

Poput oka Božjega, koje se puno ljubi i blagoslova otvara nad svijetom, dizalo se je sunce i onog jutra kasnog proljeća iznad gora, kad se je Ivica otputo na hodočašće na Sv. Goru.

Dalek je bio put, poznat mu samo nešto od predsjednog hodočašća, a počeo je bio straha. Čemu da se boji, kad se je optužio k Majci, punoj ljubavi, i iz žarke ljubavi prema osu, koji je pošao stramputice, prema osu izgubljenoj, komu možde umire u tudini, i i z ljubav. prema majci, koja trije već godinama i usa sve patnje pouzdaje se u čudotvornoj pomoći Majke na Gori.

Od kućice, iz selja nise se vidjelo do crkvice. Ivica bi stupio, možda tisave putu na dan usidnjeno oči, ali gle, oko, koje je pliantlo od čeznicu, gleda samo brda na svim stranama. A svetište Marijino stoji na gori, daleko došće tek mimo, čeznja doduše prelazi put naglo, all oko — kako da je vidli onamo preko brda, preko gorata.

Gospodine, vapih, Bože moj, zemoj čušti, ne odstupi od mene. Radujte se Bogu, pomolite našemu, kličite Bogu Jakovlevu, počrite ugodna pjesmu uz kitara.

U evandjelju (po Marku 7. 31.-37.) pripovijeda nam se, kako se je Isus dotaknuo jezika i njiju gluhonjemoguće je rekao: »Otvori se! I onaj je jednik odmah pročuo i progovorio. Isus je skromnosti rekao ljudima, neka rime ne govore o tom, sliči kolikogod je on više brano, oni su sve više propovijedali i sve više divči se govorili: »Se je učinio dobro, gluhima je povratio sluh, a njemima govor.«

Poslije evandjelja kaže misnih u prilazu t. j. »Uzvisavat će te, Gospodine je mi se izbavio i nisi da, da se obraduju nepristatelji moji nadu mnom. Gospodine, k Tebi vapih i iscišjelo si me.«

APOLOGETSKI KUTIĆ

Svrha i smisao čovječjeg života

Clasoviti francuski pisac Chataubriand (E. Satobrijan) piše: »Struk trave zadovoljvi ovcu, malo krvi zaštiti svijet. Samo čovjak traži izvan sebe, izvan svih stvorova svoju svrhu. Sve, što je oko nas, mirno spava, spokojno i zadovoljno, same je čovjek nezastan, prazan, nezadovoljan; muže ka beskrainje nade i želje te dizne oči k nebu i u tijeku svoga srca: »Uđeću i nači mira, zadovoljstvo svojeg duha, pošto ga nema ni nemam!«

Za naši riječi »čovjek« imaju Greci izraz »anthropos«. Ta grčka riječ ima duboki smisao i znači: onaj, koji gleda. U tijeku nutrinji avuje dušu — kada na galame strasti — osjećamo, da smo stvoreni za nešto više, što nije prozorno. Što ne spada u područje našeg

čutilnog tijela. To više, nadnaravnovo, vječno jest predmet naše tehnje.

U grčkom jeziku postoji za označku »dušec u riječi«, »pečeći i riječ castne«, što prvotno znači čeznicu. Time je rečeno, da se ono umutari, najmanje timnije u našoj čovječjoj duši očituje u čežnji za neizmjenjim. Naša duša, naš razum, naše srce čemo se držati u imenu a Neizmjenjivom, to jest u Bogom, u kome je sv. Iština, sva Dobrota, sva Ljepota. Mnogo misilaca smatra baš religiju (vjeru), to jest vezu između Bog-a i čovjeka kao najdubljem i blinu radikalu između čovjeka i životinje.

Sto je čovjek kreponirji, to je u njemu jače i jašnije što čeznje. A guša gleda ljudska strasti. Razočaranja u sjajnoj sreći, nesreći, bol probode opto ovo neuglavito čeznje duše da ne izmjenjivo vječnom sredom u Bogu. Oti susanna pokrivena vide jašnije Boži i vječnu domovinu, za koju nas je zivio Bog.

Osobito kada smrt rastegne svoja crna krila nad nama, osjećamo višu nego ikada, da smo ovđe samo putnici, koji smo u kraticu vremeni prevalili put kroz ovu domovinu, koja je više dolina suza negoli smijeha, i da stupamo na vrata svijeta, koji nema kraja, niti u prostoru ni u vremenu, i da čemo onda ih nepomenuće sredu ili beznadnu nru nesreću.

Uoči smrti pravednik cijeni svoja žrtve, doprinese u službi Бога. Ona mu donajuju izvanredni utjehi, jer su zalog vječne sreće, dok grčank česta, ilji zavaja ili se na svaku sruku pred vratima vječnosti rasklanjan vraća k Omonu, koga spozna napokon jedinim ciljem, svrhom svačega života. O smrti, kada je ispravio tvój sud!

U času smrti prosudjuje mnogi čovjek svrhu i smisao života sasvim drugačije, nego je to činio za života pod utjecajem svoje oboloci, svačeg sebičnoga i svojih strasti.

Glavoviti, duhoviti francuski pisac Voltaire (E. Volter) znao se je za životu fino izigravati vječnim istinama, ali je uoči smrti želite svečinu. Ali pristaže njezinih bezvjerskih mizrija, njezinih vječnih životinja. U najvećem očaju izdahnio je Voltaire svoju dušu.

Bog, njegove istine, njegove zapovijedi su kornila, kompas naše životne linije, koja nas vodi u luku vječnog spasenja. Posjedovati Bog-a kao najveće dobro — to je glavna i prava svrha i smisao našeg života.

HODOČASNIČKI GRAD

počinju graditi oko Čestochove, gdje se u samostanu Jasna Gora nalazi glasovito pojsko hodočašće Majke Božje. Sad graditi će se cijeli niz kuća za hodočašnike, koji na tisuće i tisuće dolaze onima na hodočašće.

neba, štrom otvorenog, gleda na crkvu, na goru i na svijet Majke Božje sjedeći na zlatnom prijestolu, na kakov sjedi na polobnom oltarju u župnoj crkvi. Bijeli, zlatom obribuljeni i plavim trakama pripasan plasti spušta joj se na rizamena da tla i pokriva crkvicu stižeći je od zla. Smješi se: Iz njenog amžišča i dobrohotnog pogleda, slijedi se milost i nebeski glasovog načinka, na goru i na svu svijet oko gorice, Šmujul se, Majka milostiva, usiši me...«

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

„ISPOVIJED SV. AUGUSTINA“ ZA ŠKOLE

Engleski svećenik Duff priredio je „Isopovijed sv. Augustinat za školu“. Uzgoj je u glavnem povjesničke dijelove i isopovijestje te ispusnito filozofske i teološke dijelove izvornika. Njegova je naime namjera bila, da daciama, koji uče latinski, dade u ruke primjerenu knjigu jednog vjerskog klasičnog pišca. Nema sumnje, da je time učinio veoma korisno djelo za katolički učaj mladiži. Glavni je cilj čovječje naravi u tome, da spožna Bog. A baš nam sv. Augustin u svojim „Isopovijedima na davan način razlaže, kako je tražio i kako je našao Bog. Kritičari tog izdanja Augustinovih „Isopovijedi za školu“ predlažu, da se za školu predviđe i Augustinovo velično djelo „De civitate Dei“ (o Božjoj državi), a isto tako također što Tertulijanovo djelo.

KARDINAL SAPIEHA

Polski kardinal Adam Sapieha, nadbiskup u Krakovu, ima 80 godina. Bekupom je postao 1911. god. God. 1925. bio je imenovan nadbiskupom, a u veljači g. 1946. primio je u Rimu kardinalski klobuk. Frenda već podniman u ordinaciju, piše još uvijek aktivan. Naschor će poći u Rim, da podneće sv. Ocu izvještaj o sazastanku poljskog biskupa, koji su se nedavno sastali u Gjeznu. Dok je kardinal Hieronim Željczak, radnik, potječe kardinal Sapieha od aristokratske obitelji. Uz sve to je veoma obujljiv i kod sejnika i kod radnika. Njegov je ugled veoma porasao za vrijeme nježnike okupacije. Njucišća je vlasta, ali se bude brinuti samo za svoje vlastite narodne interese. Kardinal je nato napao „pretprijeti nacionalizaciji i današnji imperializam“. To je osudio da se neodvisno milici naroda trtuje za to, da se učvrsti sigurnost velikih naroda. Napomnijemo, da je Cikago bio prije glavno središte izolacionizma, to jest struje, koja veli, da se Amerika mora izolirati, odjeliti od ostaloga svijeta ili drugim rješenjima, da se mora brinuti samo za sebe bez obzira na druge države i narode.

Iz katoličkog života

U svemu imade 4 vreti audijencije: 1. stablarne (tako zvane po tabeli t. j. programu, koji se objavljuje za svaku crkvenu godinu) za kardinalne i visoke vatikanske dostojanstvenike; 2. privatne, za diplome i slične esebe; 3. posebne za druge osobe; 4. javne, za hodočasnike i ostale osobe.

Papa objeduje sam, kao što je stari običaj papa. Nato podiva jedan sat. U četiri sati ide auton u vatikanske vrtove, gdje se čitači kojim knjigu ili novine. Malo prije 5 sati ide u katedralu, gdje molitva krušku i časoslov. U 6 sati ide u svoju sobu na rad, proučava crkvena i politička pitanja, koja su mu predložili kardinali prigodom jutarnjih audijencija. U 8 sati uzima laku večernu, a prije 9 sati vraca se u kapele, gdje može 20 minuta.

Poslije 9 sati uveče opet radi pregradjavajući izvješće kardinala. Nato piše bilješke za svoje govorice, i to pisanjem. Riječko upotrebljava pero, a nikada naliv-pero. U 10 i po, a kada u 12 sati u noći vraca se u kapelu, gdje svršava časoslov.

Postelja mu je velika i jednostavna. Nekoliko njegovih predstavnika spavalo je na toj postelji. Pijo XI. je na njoj umro. Pijo XII. spava samo 4 sata.

PROTI ISOLACIJI AMERIKE

Kardinal Stritch, nadbiskup Cikaga izjavio je: »Mi nećemo doći do mira, ažu se budemo brinuti samo za svoje vlastite narodne interese. Kardinal je nato napao „pretprijeti nacionalizaciji i današnji imperializam“. To je osudio da se neodvisno milici naroda trtuje za to, da se učvrsti sigurnost velikih naroda. Napomnijemo, da je Cikago bio prije glavno središte izolacionizma, to jest struje, koja veli, da se Amerika mora izolirati, odjeliti od ostaloga svijeta ili drugim rješenjima, da se mora brinuti samo za sebe bez obzira na druge države i narode.

U MOSKVI

je završilo ljetno zasjedanje sv. Sinoda, kojemu je predsjedao sveruški i moskovski patrijarh Aleksej.

EGIPATSKA VLADA

je odlučno stupiti diplomatske одно-

šaje sa Sv. Stolicom.

KRIZ ZA DRŽAVNI SABOR

Papa je blagoslovio križ za državni sabor u San Paulu u Braziliji. U svom odgovoru na molbu zastupnika, da taj križ blagosloviti, istaknuo je Sv. Otac, da njihova molba otkriva duboko kršćansko shvađanje, koje spremi brazilskom narodu sve veći kulturni napredak. Postupak jedini svoje vrsti u povijesti Crkve te pobuduje velike zanimanje.

SLOVACKO HODOČAŠĆE

Maje Božjoj u Marijanski blizu Bratislavе veoma je uspijelo. U hodočašću je učestvovalo više od 30.000 slovačkih katolika. Svrha je hodočašća bila: zadovoljstvo za domaćaje napadaju na Božju. Hodočašće je nosilo veliki teški križ, učinjeni od Bratislave do mještja hodočašća. Križ su nosili sveučilišni profesori, hjeđenici, daci, čovjekovi, radnici, časnici, vojnici i t. d. Pristelito se oko 20.000 hodočasnika.

VATIKAN I POLJSKA

Neko su novine donjile vijest, da se između Sv. Stolice i poljske vlade vode pregovori za obnovu diplomatskih odnosa. Sv. Stolica izjavljuje, da ti glasovi ne odgovaraju istini.

ZA KATOLICIKO SVEUCILIŠTE U LUBLINU

Polski katolici imaju svoje katoličko sveučilište u Lublinu. U nedjelju dne 11. svibnja o. g. sakupljali su dobrovoljne doprinose za to sveučilište. U poslijepodne dvije godine bile su tim prinosima obnovljene sveučilišne zgrade. U Lublinu postoji i državno sveučilište,

MEĐUNARODNI SASTANAK KATOLIČKIH LIJEĆNIKA

održan je od 17. do 23. lipnja u Libusom. Učestvovali su mu liječnici stazupnici od oko 20 narodnosti. Dne 21. lipnja hodočašći su ti liječnici a Fati.

MEĐUNARODNI SASTANAK SKRAUTA

održat će se blizu Pariza od 9. do 23. kolovoza. Na taj će sastanak doći skupi iz 47 država. Taborit će u Clairbois (Klerbois) oko 60 km daleko od Pariza. Prisutvovat će sastanka i oko 20.000 katoličkih skauta. Tu je prvi međunarodni sastanak skauta posvećen rata. Dne 15. kolovoza čitat će im sv. misu kardinal Griffin.

AUSTRIJA SE POSVEĆUJE BL. GOSPI

Kardinal Imitzer, nadbiskup bečki, obnovio je svećenje u nedjelju dne 18. svibnja o. g. zajet austrijskog cara Ferdinandu III., kojim je posvetio Austriju Bl. Gospici. Bazi su prisutni kančeljar Figl, mnogi članovi vlade i zaustupnici saveznika. Svetost je obavljena u crkvi „Am Hof“ (Na dvoru) uz veliko učešće naroda.

VJERA POVEZUJE NARODE

U pojedinim odborima Organizacije Ujedinjenih Naroda sve se više naglašava važnost sv. vjere, koja povezuje narode jude i svih ljudskih zakona, jer je vjera, narodito kršćanska, nositeljica ljubavi među narodima.

IZLOŽBA FRANCUSKIH ŠKOLA

Ove jeseni pridjeće će francuske katoličke škole svoju izložbu u Parizu, da počnu Francuskoj i ostalom svijetu, što su katolički učitelji postigli u katoličkim školama. Pod imenom „Narodna izložba francuskih katoličkih škola“ otvoriti će se izložba u versajskom parku 14 studenoga i trajati će dva mjeseca.

To je prva izložba te vrsti u Francuskoj. Misao za izložbu dao je svećenik Verdier. Troškovi za izložbu iznosiće oko 10 milijuna franaka. Narenti za prostorije već su izrađeni. Sigurno je već, da će izložbu posjetiti Englezi, Holandani i Švicari.

PAPA U FILMU

Naskoro će sv. Otac Papa biti filmovan. Na koncu filma, kojemu je naslov „Rat proti ratu“ te koji spremi „Katolički kinematografski centar“, papa će pozvati svijet na suradnju sa svjetskim mir.

USTAV VENEZUELE

Ustavotvorna skupština južno-američke republike Venezuele začinjula je, da uvede ustav započne sazivanje Boga.

VATIKANSKI ASTRONOMI

uključujući ravnatelja i podravnatelja vatikanskog observatorija u Castel Gandolfo borave sada u Americi, da posjeće glavne američke rjeđezarne u svrhu proučavanja sunčanog spektruma i da nabave aparate potrebne za zemstveno istraživanje.

KATOLICKI UCITELJI U ENGLESKOJ

održali su koncert sviblja posebno zborovanje i tom prigodom priredili takoder izložbu pomoćnih sredstava za poučavanje vjeronauka. Prvo mjesto na izložbi zauzeo su filmovi o sv. misi, sv. sakramentu i iz povijesti katoličke Crkve. Tomu su prigodom takoder izradio načrt za izradu filma o St. Zagvjetu, da mlađe uzmogu učiti vjeronauku više iz slika negoli iz knjiga.

KATOLICKI ARAPI ZA NEODVISNOST

Održali su koncert sviblja posebno zborovanje i tom prigodom priredili takoder izložbu pomoćnih sredstava za poučavanje vjeronauka. Prvo mjesto na izložbi zauzeo su filmovi o sv. misi, sv. sakramentu i iz povijesti katoličke Crkve. Tomu su prigodom takoder izradio načrt za izradu filma o St. Zagvjetu, da mlađe uzmogu učiti vjeronauku više iz slika negoli iz knjiga.

ZNAMENITI DIRIGENT POSTAO REDOVRNIK

Znameniti dirigent u Karlovinim Varijama u Češkoj Josip Rutecki napustio je svoje zvanje i stupio u red premonstrata kao obični samostanski brat.

KATOLICKI ARAP ZA NEODVISNOST

Održali katoličkih Arapa za Palestenu i Transjordaniju sastao se je nedavno u Nazaretu i odlučio obratiti se brojno na Organizaciju Ujedinjenih Naroda u ime kršćanstva, a iz grada, u kojemu se je rodio Krist. Arapi traže, da im se dade njihovo pravo. Oni već, da traže samo ono, što je naravno, da naime prestane mandat Engleske u Palestini i da njihova domovina bude proglašena neodvisna te da se u njoj odmah sastavi narodna demokratska vlast.

PORAST KATOLIČKA U JUŽNOJ AFRICI

Premda posljednjoj statistici ima u Južnoj Africi 628.323 katolika. Broj se je katolička povećao za 19.094. Broj svećenika porasao je prošle godine od 873 na 908, a broj sestra od 479 na 4816. Katolički zam ponalo al stalno napredak.

Zaprkve su tom predmetu: razne predrasude, vrlo rašireno sestrstvo i oštре vjerske i socijalne razlike.

ZA JEDINSTVO KRŠĆANA

Tjednik „Istina“, glasilo bugarskih katolika, dorio je članak svog uređenika Slavejki Hadžidžiković u njegovom razgovoru sa zagrepčkim pravoslavnim i protestantskim Bugara. Svi su oni izjavili, da je slijednje svih kršćana važna kršćanska dužnost i potreba danagnjeg vremena.

BISKUP MATTEO MUGICA, od 1928. do 1937. biskup u Vitorii (Španjolska), vratio se u Španjolsku nakon što je deset godina bio u dobrotoljnom fagantusu. Bio je pošteno nazvan načelnikom mornarice, potječe baš iz razvedenih brodova.

KATOLICI U BELGIJSKOM KONGU

Od 14 milijuna stanovnika u belgijskom Kongu imade oko 4 milijuna katolika ili katolikama, u kojih može mišti u isto vrijeme 6 svećenika. Dom je okružen krasnim vrtom sa vaziđenjem mediteranskih biljaka te imade svoje vlastito morsko kupanje. Sagradilo ga je međunarodno svećeničko udruženje „St. Joseph-Vercine“ sa sjedištem u Brixenu (u Tirolu). Nedavno je do državu posebni ugovor preputstilo uprava na tim zavod mzbora svećenika sv. Pavila za Istre, koji imade u mijetnju kapelom, u kojoj može mišti u isto vrijeme 6 svećenika. Ondje djeliši misionari, članovi 14 redovničkih udruženja. Svećenika ima 1631 (od tih 209 domaćih). Svećenici se počinljak učinjava u 88 mali i 5 velikih sje- meništa.

POLUGOTOK BOBIVA IME ISUŠOVCA

Kanadski je vlasti preovala jedan veliki otok u pojedinom Quebecu po O. Ivanu Delanglier, svećeniku, profesoru povijesti na sveučilištu Loyola. (To su sveučilište osnovano isusovci 1907. u Cikagu). O. Delanglier je poznat radi istraživanja povijesti prvih američkih nasobina. O toj je povijesti napisao oko 40 djela. Roden je u Belgiji 1896. godine.

KAKO JE IZGLEDAO SV. DOMINK?

Sv. Dominik je umro otrpljike pred 700 godina, manog prije negoli su izumili fotografski aparat. Nijedan ga slikar nije slikao doje bio živ, niti je koji kipar napravio njegov lik. God. 1943. zamoljili su dominikanu dva učenjaka, da izmjeri lobanje sv. Dominika, koja se tuv u Bolonji. Tu su učenjaci izgradili model lobanje, dok je kipar Karlo Pini isradio poprsje.

DR. C. DE VOGEI,

koji je proučavao velikog engleskog bogovelja i obradnicu Newmanna, prešao je baš pod uplivom tog proučavanja od protestantizma na katolizam. Sada je menovan profesorom filozofije na sveučilištu u Utrechtu. U prvom predavanju bavio se je odnosnjem između Platona i Aristotela.

GROB SV. ALBERTA VELIKOG

Kardinal Prings povjerio je nejmajnji dominikancima da čuvaju grob sv. Alberta, velikog u crkvi sv. Andrije u Kölnu, koja je bila teško oštećena učinjem bombardiranja.

PITANJE RAZVODA BRAKA

To je pitanje predmetno raspravljanja i u kongresu. Senator Capper iz države Kansas predložio je dodatak zakona o razvedenju zahtijevajući ograničenje razvoda. Obrazlažili svoj prijedlog naveo je, da su na 1.618.861 braču godine 1946. bilo 502.000 razvoda, dače skoro cijela trećina. Savjesni sući htjeju se to strazio da ograničiti vrijeme, da su one mogućnosti razvedenom mužu novi brak za vrijeme od dvije godine. Korijen toga zida suci u krivotvraću braču, u kojemu takvi muževi traže samo priliku da se žive, a kad im žena dosadi, traže nove žrtve među mladim djevojkama. Te su djevojke često putu tako razvedenim muževima, da čekaju pred dvoranama na sudovima, da sa razvedenim muževima sklope novi brak. Lavina, koja se je jednom spustila na brdo, ne da se lako učestvati te širi oko sebe samo šteta i propast.

Razumljivo je, da ti brojni razvodi braka zadaju Americi veliku brigu. Profesor White veli, da 85 posto zločinaca među američkim momarima potječe baš iz razvedenih brodova.

KATOLICI U BELGIJSKOM KONGU

Od 14 milijuna stanovnika u belgijskom Kongu imade oko 4 milijuna katolika ili katolikama, u kojih može mišti u isto vrijeme 6 svećenika. Dom je okružen krasnim vrtom sa vaziđenjem mediteranskih biljaka te imade svoje vlastito morsko kupanje. Sagradilo ga je međunarodno svećeničko udruženje „St. Joseph-Vercine“ sa sjedištem u Brixenu (u Tirolu). Nedavno je do državu posebni ugovor preputstilo uprava na tim zavod mzbora svećenika sv. Pavila za Istre, koji imade u mijetnju kapelom, u kojoj može mišti u isto vrijeme 6 svećenika. Svećenici se počinljak učinjava u 88 mali i 5 velikih sje- meništa.

SVEĆENICKI NOM U IKI

Mnogima je već poznat Svećenici dom u Iki (blizu Opatijske) sa tridesetak sloboda i umjetničkom kapelom, u kojoj može mišti u isto vrijeme 6 svećenika. Dom je okružen krasnim vrtom sa vaziđenjem mediteranskih biljaka te imade svoje vlastito morsko kupanje. Sagradilo ga je međunarodno svećeničko udruženje „St. Joseph-Vercine“ sa sjedištem u Brixenu (u Tirolu). Nedavno je do državu posebni ugovor preputstilo uprava na tim zavod mzbora svećenika sv. Pavila za Istre, koji imade u mijetnju kapelom, u kojoj može mišti u isto vrijeme 6 svećenika. Svećenici se počinljak učinjava u 88 mali i 5 velikih sje- meništa.

Uspomeni i uprava u Pazinu (Istra) — Pisma, rukopisi i neraspodjeljeni brojevi salju se na naslov: „Gore 72a, Pazin (Istra) — Pazin (Istra) — Počekom br. 70420 na ured pošt. tek računom kod Gozd-ječić (Istra). Informacija daje takoder Zbrod svećenika sv. Pavila za Istre — Pazin (Istra), koji može siromasninske svećeničke omogućiti ljetovanje uz put na spomenutoj cijeni.